

מדינת ישראל

משרד המדע והטכנולוגיה

נהלי עבודה – פרויקטים ומלגות הממומנים על ידי

משרד המדע והטכנולוגיה

תוכן עניינים

2	תנאי סף ותנאי ביצוע להגשת הצעות מחקר ובקשות למלגה:
2	אילו מוסדות רשאים להגיש הצעות מחקר –
6	קבלת חוות דעת להצעות אשר נדחו –
6	כנס או סדנא לקהל היעד –
7	מימון מחקר ממספר גורמים –
7	הכללת בקשה למימון נסיעות לחו"ל למטרות המחקר במסגרת נספח התקציב –
9	מלגות לתואר ראשון, שני, שלישי ולמשתלמים לפוסט-דוקטורט -
14	הארכות תקופת ההסכם בגין מחקרים ומלגות ארוכות טווח –
14	שינויים תקציביים במהלך תקופת ההסכם בגין מחקרים ומרכזי ידע –
16	נהלים ייחודיים למחקרים בשיתוף פעולה דו-לאומי:
17	איחור בהגשת בקשות המשך ודו"חות במחקרים ובמלגות –
17	ביקורים במוסדות ובמעבדות החוקרים –
18	זכויות קניין רוחני –
18	כללי -
19	פרסומים –

א. תנאי סף ותנאי ביצוע להגשת הצעות מחקר ובקשות למלגה:

א.1. אילו מוסדות רשאים להגיש הצעות מחקר –

א.1.א. מוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.

א.1.ב. מוסד מוכר על ידי הקרן הלאומית למדע.

א.1.ג. מכון מחקר בישראל שהינו מלכ"ר (כגון: בתי חולים, מרכזי מחקר ופיתוח אזוריים).

א.1.ד. מכון מחקר שהינו חברה ממשלתית או יחידה ממשלתית (משרד ממשלתי או יחידת סמך).

"מכון מחקר" משמעו – גוף אשר חלק ניכר מפעילותו קשור לקידום המחקר בחזית הידע העולמי, ברשותו תשתית ציוד לביצוע מחקרים, והחוקרים אשר מועסקים במסגרתו עוסקים בין היתר בפרסום מאמרים מטעמו בעיתונות מדעית בינלאומית ובהצגת עבודות בכנסים בינלאומיים.

א.2. מי רשאי להיכלל כחוקר ראשי בהצעת מחקר – חבר סגל המועסק באופן קבוע או הנמצא במסלול

לקביעות במוסד המציע, או חוקר אשר על פי נוהלי המוסד זכאי להגיש הצעות מחקר מטעם המוסד, ובתנאי שהם בעלי תואר Ph.D או בעלי תואר M.D.

בהגדרת "חוקר ראשי" ייכלל גם פרופסור אמריטוס, אשר הינו פרופסור אשר פרש לגמלאות, אך ממשיך לשמור על קשר עם המוסד באמצעות מחקר או הוראה במסגרתו.

א.3. חוקרים מהתעשייה – יכולים להיכלל בהצעת מחקר אשר מוגשת למשרד על ידי מוסד אקדמי או מכון

מחקר כהגדרתו לעיל כחוקרי משנה או קבלנים, אשר יתנו שירותים לקבוצת מחקר במוסד אקדמי או במכון מחקר (אם בשעות ייעוץ, אם בהכנת חומרים ומתקנים), אולם לא יוכרו כקבוצת מחקר נפרדת. יודגש, כי חוקרים וגופים מהתעשייה יכולים לשמש בהתאם לאמור לעיל רק אם נדרשת מומחיות אשר לא קיימת במוסדות השותפים להצעה.

4.א. בהצעות מחקר המוגשות על ידי מרכזי מו"פ אזוריים – "חוקר ראשי" משמעו – בעל תואר Ph.D. או בעל תואר M.D. המקבל שכר מהמרכז (לעניין נהלים אלו יכונה להלן – **חבר סגל**), או משתלם לפוסט-דוקטורט המבצע את עבודת המחקר שלו במסגרת ההשתלמות לפוסט-דוקטורט במרכז, בתנאי שעד למועד ההחלטה הסופית של המשרד בעניין הזוכים במסגרת הקול הקורא יסיים את ההשתלמות, וכן, נכון למועד ההחלטה הסופית כאמור, יקבל שכר מהמרכז.

5.א. שכר – חבר סגל או עובד מדינה המדורג בדירוג מחקר המשמש כחוקר במחקר במוסד המתוקצב או הנתמך על ידי המדינה, איננו רשאי לקבל שכר נוסף במסגרת הצעת המחקר. למרות האמור לעיל, חבר סגל או עובד מדינה המדורג בדירוג מחקר במוסד המתוקצב או הנתמך על ידי המדינה, המשמש כחוקר במחקר ואיננו מועסק במוסד במשרה מלאה, יהיה רשאי לקבל שכר במסגרת הצעת המחקר, עד להיקף של 100% משרה, בהתאם לגובה השכר שמקבל מהמוסד, ובכפוף לאישור אחוז הזמן שמקדיש למחקר על ידי הנהלת הקרן. מי שאינם חברי סגל ואינם עובדי מדינה בדירוג מחקר במוסדות המתוקצבים או הנתמכים על ידי המדינה, וכן כלל בעלי התפקידים במוסדות שאינם מתוקצבים כלל ואינם נתמכים על ידי המדינה רשאים לקבל שכר במסגרת הצעת המחקר, בהתאם לאחוז ההשתתפות של בעל התפקיד במחקר ובהתאם לנהלי המוסד. גובה השכר המקסימאלי עבור משרה מלאה של חוקר, מהנדס, טכנאי, עוזר מחקר, לבורנט – לא יעלה על 250,000 ₪ לשנה, או ע"פ תקנון המוסד, הנמוך מבניהם.

6.א. הצעת מחקר אשר הוגשה בנושא נתון לתוכנית אחרת של המשרד, ואשר טרם התקבלה החלטה בגינה, לא תוגש לקול קורא חדש של המשרד, למעט הגשת מועמדות לקבלת למלגה.

7.א. חוקר רשאי להיכלל ביותר מהצעה אחת כחוקר ראשי במסגרת אותו קול קורא, ובתנאי שמדובר בנושאים שונים. אישור יותר מהצעה אחת לחוקר ראשי במסגרת אותו קול קורא דורש דיון מיוחד בהנהלת הקרן, תוך שימת דגש לכך שלא קיימת חפיפה נושאית בין התחומים בהצעותיו השונות.

8.א. במסגרת תכניות המשרד, לרבות שיתופי פעולה דו-לאומיים, ניתן לכלול במחקרים המוגשים חוקרי משנה אחדים.

9.א. **ציוד קבוע** – הציוד שיירכש במימון המשרד ישמש לצורך ביצוע המחקר. ציוד ייחודי שנרכש במסגרת הקול הקורא ישמש את ביצוע המחקר בלבד.

10.א. **ציוד אזיל** – ניתן לכלול בנספח התקציבי למימון המחקר בקשה למימון ציוד אזיל. במקרה בו מדובר ברכישת ציוד אזיל בסכום העולה על 3,000 ₪, יש לפרט בהרחבה מהו הציוד או החומרים הנדרשים, נחיצותם וכן את הכמויות הנדרשות.

11.א. **רכישת ציוד קבוע** –

11.א.א. היקף מימון המשרד עבור רכישת ציוד קבוע (למעט מחשבים – ראו פירוט בסעיף א.10.ד להלן) יהיה ע"פ **אחד** מהסעיפים שלהלן:

11.א.1. בשנת המחקר הראשונה – בהיקף של עד 50% מעלות הציוד.

11.א.2. בשנת המחקר השנייה – בהיקף של עד 40% מעלות הציוד.

11.א.3. בשנת המחקר השלישית – בהיקף של עד 20% מעלות הציוד.

א.11.ב. **השתתפות המשרד** - המשרד ישתתף במימון בהיקף גבוה יותר מההיקפים המפורטים לעיל במקרים בהם הציוד הינו ציוד ייחודי לביצוע המחקר ומשמש רק את המחקר בלבד. במקרים אלו יש לפרט במסגרת הצעת המחקר את ייחודיות הציוד אשר מצדיקה מימון בהיקף גבוה יותר. נושא זה יבחן על פי ההערכה המקצועית.

א.11.ג. **זכויות בציוד** - הזכויות בציוד שיירכש במימון המשרד יוסדרו על ידי המוסד בהתאם לתקנון המוסד ובכפוף לקבוע בהסכם ההתקשרות בין המוסד למשרד.

א.11.ד. **רכישת מחשבים ניידים ושולחניים בפרוייקטי מחקר** – המשרד יאפשר רכישת מחשבים ניידים ושולחניים, בתנאי שמדובר במחשבים המהווים חלק ממכשור מדעי לצורכי המחקר, או במחשבים בעלי יכולות עיבוד גבוהות הנדרשים באופן ייחודי לצורכי המחקר, והמשרד ישקול לאשר את רכישתם, בהתאם לחיוניות הנדרשת למחקר. נושא זה יבחן על פי ההערכה מקצועית. ככל שהמוסד מעוניין לכלול בנספח התקציב למימון המחקר רכישת מחשבים כמפורט לעיל, עליו לתאר במסגרת הצעת המחקר את חיוניות המכשור, לצורך בחינת אישור הרכישה כאמור. גובה ההשתתפות לכל קבוצת מחקר ברכישת מחשבים הינו עד 6,000 ₪, ובכל מקרה, ואף אם מספר קבוצות המחקר גבוה מ-3 קבוצות, סה"כ גובה ההשתתפות ברכישת ההשתתפות ברכישת המחשבים לא יעלה על 18,000 ₪. יודגש כי מגבלת המימון ביחס לרכישת ציוד קבוע בהתאם למפורט בס"ק א.10. א לעיל, לא תחול ביחס להיקף המימון לרכישת מחשבים בהתאם לסעיף זה, אולם בכל מקרה, לא תאושר רכישת מחשבים בשנת המחקר האחרונה.

ב. מאגר מס' 077762001 של משרד המדע והטכנולוגיה לצורך ניהול ספקים ולקוחות

הגשת הצעה במענה לקול קורא של המשרד מהווה הסכמה לרישום פרטי המציע וההצעה במאגר הספקים והלקוחות של המשרד שמספרו 077762001.

ג. קבלת חוות דעת להצעות אשר נדחו –

חוקר אשר הצעתו נדחתה מבחינה מדעית יקבל בנוסף למכתב הדחייה את סיכומי חוות הדעת של המעריכים על ההצעה שהוגשה וכן את סיכומי חוות הדעת של ועדת השיפוט, הכול בכפוף להוראות תקנה 21(ה) לתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993. יש לציין שחוות הדעת ישלחו באופן אנונימי (ללא שמות המעריכים) לחוקר הראשי בלבד ללא העתק לרשות המחקר של מוסד המחקר.

ד. כנס או סדנא לקהל היעד (להלן – יום עיון) –

בתוכנית התשתיות, לרבות מחקרי חלל וכן בתוכנית למחקר יישומי הנדסי (מי"ה), לקראת תום השנה השנייה למחקר, יקיימו המוסד והחוקרים, בתיאום עם נציג משרד המדע והטכנולוגיה, המנהל המדעי הרלוונטי, יום עיון לקהל היעד בתחום המחקר אשר במסגרתו יוצגו ממצאי המחקר (ראו מפרט נדרש בהמשך).

לצורך קיום יום העיון כאמור, יש לכלול בהגשת הצעת המחקר המקורית, במסגרת הנספח התקציבי של תכנית העבודה לשנה השנייה של המחקר סכום של עד 5,000 ₪ למימון הוצאות יום עיון אחד לכל תקופת המחקר. אם לא יכלל נושא זה בהצעת המחקר יהיה על המוסד לשאת בהוצאה הנ"ל ממקורותיו. יצוין כי ניתן לתקצב את יום העיון בעלות גבוהה יותר אולם המשרד יישא בעלות של עד 5,000 ₪ לכל היותר. במקרה כזה, יש לציין את המקורות התקציביים הנוספים.

מפרט יום העיון:

מטרת יום העיון הינה לערוך מפגש עם החוקרים וקהל היעד (אנשי תעשייה, סטודנטים וכדו'), על מנת להציג בפניהם את ממצאי המחקר, באחת מהדרכים המפורטות להלן:

1. עריכת יום עיון אשר במסגרתו יוצגו ממצאי המחקר של כל השותפים במחקר לקהל היעד במסגרת הפרויקט שאושר למימון על ידי המשרד.

2. יצירת שיתוף פעולה עם כלל החוקרים בתחום אשר זכו במענקי מחקר מטעם המשרד ועריכת כנס רב משתתפים אשר במסגרתו יוצגו ממצאי המחקר של כלל השותפים במחקרים השונים.

3. הצגת ממצאי המחקר במסגרת מושב שנרכש על ידי המוסד, המתקיים כחלק מכנס גדול יותר.

יודגש כי כפי המתחייב על פי הסכמי ההתקשרות, במסגרת יום העיון, ובכלל זה הפרסומים, יש לאזכר כי המחקר מומן על ידי משרד המדע והטכנולוגיה.

ההוצאות אותן ניתן לכלול במסגרת המימון לנושא זה מטעם המשרד, יהיו ההוצאות המפורטות להלן:

1. שכירת מקום.

2. ציוד עזר המשמש את יום העיון.

3. דמי רישום ליום העיון.

4. נסיעות של המציגים ליום העיון.

המשרד יהיה רשאי לדרוש המצאת קבלות בגין הוצאות אלו.

אין להשתמש בכספי המענק להבאת מדענים מחו"ל לכנס.

ה. מימון מחקר ממספר גורמים –

ככלל, לא יינתן מימון לאותו מחקר במסגרת מספר תכניות של המשרד. כמו כן, לא יינתן מימון מטעם המשרד למחקר אשר ממומן על ידי משרדי ממשלה אחרים או על ידי הקרן הלאומית למדע. אם קיימים מקורות מימון נוספים אחרים יובא הנושא לאישור המשרד מראש.

ו. הכללת בקשה למימון נסיעות לחו"ל למטרות המחקר במסגרת נספח התקציב –

ככלל לא ניתן לכלול בהצעת המחקר המוגשת לאחת מתוכניות המשרד הוצאות עבור נסיעות לחו"ל ו/או עבור אירוח חוקרים מחו"ל, אף אם מדובר בנסיעות/אירוח למטרות המחקר, למעט בתוכניות המשרד למימון מחקרים בשיתוף פעולה דו-לאומי במסגרתם יש לכלול מימון נסיעות לחו"ל מעבר למצוין בסעיף זה (בעניין זה, ראו סעיף יא'1 להלן).

המקרים בהם ניתן לכלול הוצאות עבור נסיעות לחו"ל ו/או אירוח לצורך מימון מטרות הנוגעות למחקר, אשר יוכרו על ידי המשרד, הינם כמפורט להלן:

1. כאשר נדרשת מומחיות מיוחדת שלא קיימת בארץ ויש צורך בהבאת חוקר מחו"ל לצורך ביצוע המחקר.

2. כאשר מדובר במכשור מיוחד שנרכש עבור המחקר ונדרשת מומחיות בהפעלתו, אם בישראל (הבאת מומחה לישראל) ואם בחו"ל (נסיעת בעלי תפקידים במחקר מישראל להשתלמות בחו"ל).

3. בהצעות מחקר המוגשות על ידי מרכזי מו"פ אזוריים לצורך הצגה בכנסים.

בכל מקרה, התעריפים אשר יאושרו במקרים אלו, לצורך כיסוי עלויות של כרטיס טיסה במחלקה רגילה ושהות של עד 7 ימים, יהיו בהתאם למפורט להלן:

1. עבור נסיעה לאירופה – יאושר תקציב לצורך רכישת כרטיס טיסה + שהות, אשר לא יעלה על 1,500 יורו ל-7 ימים.

2. עבור נסיעה לארה"ב – יאושר תקציב לצורך רכישת כרטיס טיסה + שהות, אשר לא יעלה על 2,500 דולר ל-7 ימים.

בקשה מנומקת לאישור הנסיעה בהתאם לפירוט לעיל, הכוללת את הצורך והחיוניות בנסיעה/באירוח עבור המחקר, תוגש למשרד מראש ובכתב במסגרת הצעת המחקר.

2. יציאת חוקר ראשי לחופשה או שבתון בארץ או בחו"ל –

אם אחד החוקרים הראשיים המצוינים בהצעת המחקר נספח ב' (להלן – החוקרים) מעוניין לצאת לחופשה או לשבתון לתקופה רצופה העולה על שלושה חודשים, על המוסד לבקש את אישור המשרד לכך מראש ובכתב על גבי הטופס המיועד לכך (מצ"ב). המשרד לא יסרב לבקשה מטעמים בלתי סבירים. בקשה ליציאה לחופשה או לשבתון לתקופה העולה על שלושה חודשים של החוקר הראשי-מרכז הפרויקט במהלך שנת המחקר הראשונה תידון כחריג, והמבקש יידרש לצרף המלצה של סגן נשיא למו"פ או של מקבילו במוסד. הבקשה תאושר בהתאם לנסיבות המקרה.

אם המשרד אישר את בקשת המוסד ליציאה לחופשה או לשבתון, על המוסד להציע חוקר אחר ברמה נאותה אשר ייקח על עצמו את המשך ביצוע המחקר, בצירוף מסמך קורות החיים שלו.

אם אחד החוקרים הראשיים, לרבות החוקר הראשי מרכז הפרויקט, מעוניין להמשיך לבצע את המחקר בתקופה בה מצוי בחופשה או בשבתון, על המוסד לכלול זאת במסגרת בקשתו ליציאת החוקר לחופשה או לשבתון, מראש ובכתב, ולבקש את אישור המשרד לכך.

ח. **מלגות לתואר ראשון, שני, שלישי ולמשתלמים לפוסט-דוקטורט -**

סטודנטים שזכו במלגות מטעם המשרד רשאים לנצל את כספי המלגה במשך תקופת החוזה בתנאים הבאים:

ח.1. **הגדרות:**

מלגות ארוכות טווח – מלגות לתקופה של שנתיים ויותר.

מלגות קצרות טווח – מלגות לתקופה של עד שנה אחת בלבד.

במלגות ארוכות טווח – במקרה בו הבקשה למלגה התייחסה לתקופה קצרה יותר מהמקסימום המוגדר בקול הקורא (ועומדת בדרישת המינימום לתקופת מחקר אשר הוגדרה בקול הקורא), יקבע סכום המלגה היחסי, בהתאם למספר החודשים אשר אושר למלגה ביחס לסכום המלגה כפי שהוגדר בקול הקורא לתקופה המקסימאלית.

ח.2. **המשך תשלום המלגה במקרים בהם תקופת המלגה מהמשרד הסתיימה, אולם לא התקבל אישור**

התואר – המשרד אינו מתנה את תשלום מלוא המלגה בקבלת אישור התואר. לפיכך, היה ותקופת ההסכם תסתיים לפני אישור התואר, המוסד יקבל עבור המשתלם את מלוא סכום המלגה לכל התקופה, כפי שקבוע בהסכם (סעיף זה לא יחול במקרה הנמנה על סעיף 8.ז. להלן).

ח.3. **סיום ההשתלמות לפני מועד סיום תקופת ההסכם** - היה והמשתלם יסיים את ההשתלמות ביוזמתו

או ביוזמת המנחה לפני מועד סיום תקופת ההסכם, המשרד יהיה רשאי לקצר את תקופת ההסכם בהתאם ולקזז סכומים ששולמו בגין התקופה שבין מועד סיום ההשתלמות בפועל למועד סיום תקופת ההסכם.

4.n. **תשלום עבור משתלמים לתואר שלישי אשר הגישו את עבודת הדוקטורט שלהם לפני תום תקופת**

ההסכם – היה ומועד הגשת עבודת הדוקטורט חל לפני סיום תקופת ההסכם, יתאפשר למוסד להמשיך לקבל עבור המשתלם את כספי המלגה במשך 6 חודשים נוספים, החלים בתוך תקופת ההסכם. הדבר יתאפשר בתנאי שתוגש תכנית, באשור המנחה, המציינת את הפעילות שתתבצע בתקופה זו, אשר תאושר על ידי המשרד. ככל שהתכנית תאושר כאמור, האישור יינתן בכפוף למגבלות קבלת המלגה, כגון: המשתלם ימשיך לעסוק בפעילות המחקרית בגינה קיבל את המלגה; המשתלם אינו מועסק בפרויקט אחר או בעבודה אחרת.

5.n. **עבודה בשכר** – במסגרת המלגות **ארוכות הטווח** – המוסד מתחייב, בשם המשתלם, להקדיש את

עיקר זמנו למחקר שאושר לו, ולא לעבוד בעבור תמורה כספית או תמורה בשווי כסף, למעט עבודה בשכר בהיקף שלא יעלה על 8 שעות שבועיות בתפקידי הוראה או הדרכה במוסד בו הוא לומד, או בהיקף שלא יעלה על 8 שעות שבועיות בעבודה מעשית הנדרשת במסגרת לימודים לתואר B.Ed בתחומי המחקר, וזאת לאחר שקיבל את אישור המשרד מראש ובכתב ולמעט מקרים חריגים. לצורך קבלת אישור על העסקה המשלבת לימודים לתואר B.Ed כאמור, יש לצרף לבקשה את סילבוס הלימודים מהמוסד בו מתעתד המשתלם ללמוד.

משתלמים לפוסט-דוקטורט במכוני מחקר או במוסדות להשכלה גבוהה אשר אין במסגרתם לימודים לתואר ראשון, יוכלו לעבוד בהיקף כאמור בתפקידי הוראה או הדרכה בתחום הרלוונטי למחקר בכל מוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, וזאת לאחר שפנו למשרד לצורך קבלת אישור לעבודה כאמור מראש ובכתב, ולאחר שהתחייבו כי העבודה המבוקשת לא תפגע בביצוע המחקר כנדרש.

במסגרת המלגות **קצרות הטווח** - המשתלם רשאי לעבוד בכל עבודה, ובלבד שהדבר לא יפגע בביצוע המחקר ובסיומו במועד המתוכנן.

6.ח. **כפל מלגות מטעם המשרד** – לא יתאפשר קבלת כפל "סיוע" מהמשרד, דהיינו – לא תאושר קבלת שכר או מלגה במסגרת נוספת של המשרד למשתלם המקבל מלגה מהמשרד במסגרת מלגות ארוכות טווח. המשמעות היא, שאין לכלול את אותו המשתלם כמשתלם בתוכנית המלגות וכעוזר מחקר (בשכר) במענק מחקר הממומן ע"י המשרד.
סעיף זה לא יחול לגבי משתלמים המקבלים מהמשרד מלגות קצרות טווח מכל סוג שהוא.

7.ח. **מלגות נוספות מגורמים מחוץ למשרד** – משתלם רשאי לקבל מלגות נוספות או פרסי הצטיינות מכל מקור (כולל מקור ממשלתי, לרבות הקרן הלאומית למדע) עד לתקרה הנהוגה במוסד בהתאם לתקנון המצוי במוסד אך בכל מקרה לא יותר מהסכומים דלהלן:

- משתלם לדוקטורט - עד 145,500 ₪ לשנה;
- משתלם לפוסט דוקטורט - עד 157,500 ₪ לשנה.

בכל מקרה, על המוסד להודיע למשרד מראש ובכתב על כל תשלום נוסף מגורמים אחרים. בטופס הבקשה יש לציין את הגורם הנוסף מעניק המלגה.

סעיף זה לא יחול לגבי משתלמים המקבלים (מהמשרד או ממקורות ממשלתיים אחרים, לרבות הקרן הלאומית למדע) מלגות קצרות טווח או פרסים. בכל מקרה, גם במקרים אלו, על המוסד להודיע למשרד מראש ובכתב על תשלומים נוספים, וכן לציין בטופס הבקשה.

בהקשר זה יודגש, כי המלגה המוענקת על ידי המשרד אינה מהווה תחליף לכל מלגה נוספת שמקבל המשתלם מטעם המוסד או מכל גורם אחר, בהתאם למגבלות אשר פורטו לעיל. בהתאם לכך וכפי שמוגדר בהסכם ההתקשרות, על המוסד להעביר למשתלם את מלוא סכום המלגה המוגדר בהסכם.

8.ח. **יציאה לחופשה במהלך תקופת המלגה** – מוסד אשר המשתלם מטעמו מעוניין לצאת לחופשה במהלך תקופת ההסכם לתקופה של 3 חודשים רצופים ומעלה, יבקש את אישור המשרד מראש על גבי הטופס המיועד לכך (מצ"ב) ויצרף את אישור המנחה. אם המשרד אישר את הבקשה המוסד לא יקבל עבור המשתלם את כספי המלגה למשך תקופת החופשה (יבוצע קיזוז מכספי המלגה בהתאם

לתקופת ההיעדרות). עם חזרת המשתלם מהחופשה ימשיך המוסד לקבל את כספי המלגה עד לסיום תקופת ההסכם. סעיף זה לא חל על משתלם היוצא לחופשה בגין לידה, אשר הנוהל החל בעניינו יהיה בהתאם לקבוע בסעיף ז.10. להלן.

9.ח. **נסיעה לחו"ל של משתלם במסגרת המחקר** – מוסד אשר המשתלם מטעמו מעוניין לנסוע לחו"ל במסגרת המחקר, יבקש את אישור המשרד מראש על גבי הטופס המיועד לכך (מצ"ב), בצירוף המלצת המנחה. בהתאם לאישור המשרד המוסד ימשיך לקבל עבור המשתלם את כספי המלגה בתקופת השהות בחו"ל למשך כל תקופת השהות בחו"ל עבור המחקר.

10.ח. **חופשה בגין לידה במהלך תקופת המלגה** – משתלם היוצא לחופשה בגין לידה יהא זכאי לתשלום המלגה גם בתקופת חופשת הלידה, בעד פרק זמן בעדו זכאי לדמי לידה כמוגדר בסעיף 50(א)(1) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995 ובכפוף לזכאותו לחופשה בגין לידה על פי חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954, במידה והיה עובד, ובלבד שבתום תקופת ההסכם ישלם המוסד למשתלם את המלגה בגין תקופת החופשה כאמור ממקורותיו (קרי – המוסד יתחייב לשלם את המלגה מתקציבו בתום תקופת ההסכם עם המשרד במשך תקופה החופפת במשכה לתקופת חופשת הלידה).

הסדר זה יחול, בשינויים המחויבים, אף על תקופת הארכת חופשת לידה. על אף האמור לעיל, רצה המוסד לשלם למשתלם/ת ממקורותיו את המלגה במהלך החופשה בגין הלידה, יבקש מהמשרד מראש ובכתב לדחות את תשלום המלגה מכספי המשרד בגין החופשה לאחר תום תקופת ההסכם. המשרד יאשר את הבקשה בהתאם לנסיבות כל מקרה ובהינתן זמינות תקציבית לביצוע השינוי (ראו סעיף ח. להלן). אישר המשרד את בקשת המוסד כאמור, יוארך הסכם ההתקשרות בהתאם.

11.ח. **התנדבות במסגרת תכנית המלגות** –

במסגרת תכניות המשרד למימון מלגות, מתחייב המוסד, בשם המשתלמים, לבצע פעילות התנדבותית בהיקף שעות מוגדר.

המשרד עורך בכל שנה פנייה למלכ"רים, אשר מעוניינים לשלב את המשתלמים בפעילות התנדבותית מטעם ומפרסם את שמות הגופים וכן את פרטי ההתקשרות עימם באתר האינטרנט של המשרד בקישור שלהלן: [שילוב משתלמים בפעילות התנדבותית](#). משתלמים אשר יהיו מעוניינים לבחור בביצוע ההתנדבות באחד מהגופים המופיעים ברשימה יפנו אליהם ישירות. יודגש, כי אין חובה לפנות לגופים המופיעים ברשימה, וכי העניין נתון לשיקול דעתם של המוסדות והמשתלמים.

ח.11.א. שעות התנדבות למלגות ארוכות טווח

ח.11.א.1. מספר שעות ההתנדבות להם מחויב המשתלם יקבע במסגרת הקול הקורא. ההתייחסות בקול הקורא הינה באשר למשתלם שאושרה לו מלוא תקופת המלגה כמוגדר בקול הקורא. מספר שעות ההתנדבות עבור משתלם שאושרה לו תקופה קצרה יותר ייקבע באופן יחסי למספר החודשים שאושרו לו לקבלת מלגה. (למשל, במידה ומספר השעות אשר נקבע בקול הקורא עומד על 100 שעות, ומשך המלגה על פי הקבוע בקול הקורא הינו 3 שנים, יש לחלק את מספר השעות במספר חודשי המלגה (100/36), ובהתאם לכך לחשב את מספר שעות ההתנדבות לכל משתלם, בהתאם למספר חודשי המלגה שאושרו לו).

ח.11.א.2. המוסדות יתחייבו בשם המשתלמים כי מטלת ההתנדבות תבוצע עד 8 חודשים לפני תום תקופת ההסכם (על מנת שהמשרד יוכל לפקח על ביצוע ההתנדבות בהתאם למחויבות המשתלמים).

על הזוכים לבצע פעילות התנדבותית בהיקף כפי שייקבע במסגרת הקול הקורא הרלוונטי.

ט. הארכת תקופת ההסכם בגין מחקרים ומלגות ארוכות טווח –

במסגרת ההסכמים שנחתמים בגין מחקרים, תקופת ההתקשרות המקובלת לגבי מחקרי תשתית, מלגות אשכול, מלגות יובל נאמן, מלגות רמון, מלגות אלוני, מלגות ינאי, שת"פ יפן, רוסיה ושת"פ גרמניה היא של שלוש שנים (36 חודשים). לגבי מחקרים דו-לאומיים (למעט שת"פ יפן, רוסיה ושת"פ גרמניה), תקופת ההתקשרות המקובלת היא של שנתיים (24 חודשים).

הארכת תקופת ההתקשרות ללא תוספת תקציב תתאפשר לתקופה של שנה נוספת בלבד מעבר לתקופת ההתקשרות המקורית.

הארכת תקופת ההתקשרות עם תוספת תקציב תתאפשר במקרים מיוחדים ובכפוף להוראות חוק חובת המכרזים, תשנ"ג-1993 ותקנותיו וכן להוראות התכ"ם הרלוונטיות.

בקשה להארכת תקופת ההתקשרות תוגש למשרד לא יאוחר מארבעה חודשים לפני תום תקופת ההתקשרות המקורית.

י. שינויים תקציביים במהלך תקופת ההסכם (במשך השנה או במעבר משנה לשנה) בגין מחקרים

ומרכזי ידע –

י.1. החוקר באמצעות המוסד רשאי לסטות באופן שאינו משמעותי מהצעת המחקר, ולערוך באופן עצמאי שינויים שאינם משמעותיים עד להיקף של 10% בסעיפי תקציב המחקר בנספח התקציבי למחקר בגין כל שנת מחקר (שינויים במסגרת התקציב השנתי של שנת מחקר מסוימת), ובלבד שסכום השינויים הכולל אינו עולה על 50,000 ₪. במידה והחוקר סטה באופן שאינו משמעותי מהצעת

המחקר או שערך שינוי שאינו משמעותי בתקציב המחקר, ידווח על כך למשרד במסגרת הדו"ח הכספי השנתי הנדרש בהסכם.

שינויים בסעיף נסיעות במחקרים במסגרת שיתוף פעולה דו-לאומי יותרו בהתאם לקבוע בסעיף זה רק במקרה בו הנסיעה למדינה השותפה התקיימה. במקרה בו מבוקש לבצע שינוי בסעיף נסיעות במחקרים כאמור, אולם הנסיעה טרם התקיימה, יחול סעיף ט.2. להלן.

2.י על אף האמור בסעיף ט.1 לעיל, המשרד יהיה רשאי לאשר סטייה משמעותית מהצעת המחקר ו/או שינויים משמעותיים בנספח התקציבי למחקר, ובכלל זה שינויים בשיעור הגבוה מ-10% בסעיפי תקציב המחקר ו/או בין כלל הסעיפים התקציביים בגין כל שנת מחקר (שינויים במסגרת התקציב השנתי של שנת מחקר מסוימת). חוקר המעוניין לסטות באופן משמעותי מהצעת המחקר או לערוך שינויים משמעותיים בנספח התקציבי, נדרש להגיש למשרד מראש, ארבעה חודשים לפני תום שנת המחקר הרלוונטית (השנה בה מבוקש השינוי), בקשה מנומקת בכתב על גבי הטופס המיועד לכך, בחתימת החוקר והמוסד. המשרד ישיב לבקשה כאמור בתוך 45 יום לאחר קבלתה לכל המאוחר.

3.י מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים ט.1. ו-ט.2. להלן, המוסד יהיה רשאי להעביר יתרה תקציבית בלתי מנוצלת מתוך התמורה השנתית של שנת מחקר אחת, אשר לא דווח עליה בדו"ח הכספי השנתי, לתקציב שנת המחקר העוקבת, בהיקף של עד 15% בלבד מסך התמורה השנתית.

4.י על אף האמור בסעיף ט.3. לעיל, אם מדובר בהעברה תקציבית של יתרה הגבוהה מ-15% ועד לגובה של 40% מסך התמורה השנתית, יהיה על המוסד להגיש בקשה מנומקת בכתב מראש על גבי הטופס המיועד לכך, לא יאוחר מ-4 חודשים מתום שנת המחקר שבה נותרה היתרה הנוספת, ובתנאי שסך התמורה לכל תקופת ההסכם לא תגדל וכן לא תהיה מגבלת תזרים מזומנים על תקציב המשרד במסגרת התקנה התקציבית הרלוונטית.

יא. נהלים ייחודיים למחקרים בשיתוף פעולה דו-לאומי:

יא.1. **נסיעות לחו"ל והוצאות אירוח** – המשרד יתקצב פעולות אלו במתכונת הבאה: המוסד בישראל

יתקצב את הוצאות הנסיעה של החוקר הישראלי ואת הוצאות האירוח בישראל של החוקר ה"שותף", והמוסד בחו"ל יתקצב את הוצאות הנסיעה של החוקר מחו"ל ואת הוצאות האירוח במדינה השותפה של החוקר הישראלי, כל זאת, אלא אם הוחלט אחרת בין המדינות השותפות והכול בהתאם לקול הקורא שפורסם בגין אותה מדינה שותפה. ככלל, המשרד יכיר רק בהוצאות נסיעה או אירוח המתקיימים בארץ ו/או בארץ היעד ובמעבדת החוקר השותף.

יש להדגיש כי התעריפים אשר יאושרו במחקרים אלו הינם לצורך כיסוי עלויות של כרטיסי טיסה במחלקת תיירים בלבד. ניתן לתקצב בהצעת המחקר גם כרטיסי טיסה עבור עוזרי מחקר/טכנאים/מהנדסים וכדו', וזאת אף אם החוקר הראשי לא מתלווה לנסיעה. כמו כן, אין הגבלה בנוגע למספר ימי האירוח המתוכננים וזאת בהתאם לחיוניות הנדרשת במחקר ובתנאי שהנושא הוצג בפירוט בהצעת המחקר המקורית.

יא.2. **סטטוס סמינר** – במחקרים דו לאומיים בהם מתקיים סטטוס סמינר אשר מהווה מפגש בין

החוקרים הישראליים ושותפיהם לצורך הצגת ממצאי המחקר, **ההשתתפות בסטטוס סמינר הינה חובה** (למעט מקרים חריגים אשר בעניינם, תועבר לאישור המשרד בקשה מראש ובכתב על גבי הטופס המיועד לכך (מצ"ב) ועל החוקר יהיה למנות נציג מחליף מטעמו אשר יאושר ע"י המשרד). המלצות הוועדה בעקבות הסטטוס סמינר מהוות תנאי לאישור המשך המחקר או לאישור המחקר כולו. בהתאם לכך, המשרד רשאי לדרוש להגיש לקראת הדיון בסטטוס סמינר דיווח מדעי ו/או את הדו"ח המדעי הרלוונטי ו/או את בקשת ההמשך (ע"פ המתבקש בהסכם ההתקשרות), אולם לא כל מסמך אשר יוגש לבקשת המשרד לקראת הדיון כאמור, ייחשב בעיני המשרד כבקשת המשך, אלא רק אם הוגדר כך מראש על ידי המשרד. לצורך השתתפות בסמינר על המוסדות לכלול בהצעות התקציב המוגשות למשרד, תקציב לצורך נסיעה והשתתפות

בסטטוס סמינר (בארץ או בחו"ל) וכן, הוצאות אירוח על פי הצורך. יצוין, כי ייתכנו דיונים נוספים בממצאי המחקרים, והודעה מיוחדת על כך תועבר למוסדות ולחוקרים.

יב. איחור בהגשת בקשות המשך ודו"חות במחקרים ובמלגות –

בקשת המשך תוגש חודשיים לפני תום שנת המחקר הרלוונטית בהסכם, ויצורפו אליה תכנית מחקר מעודכנת ודו"ח ביניים מדעי הכולל את פירוט התקדמות ביצוע המחקר. במקרים בהם יאחר המוסד ו/או החוקר בהגשת בקשת המשך ו/או בהגשת דו"חות, ללא אישור מראש של המשרד, המשרד ינכה מתקציב המחקר על פי ההסכם סכום אשר יחושב באופן יחסי לתקופת האיחור. ההפחתה כאמור תערך ביחס לתקציב הכולל של המחקר/המלגה. בהמשך לכך, במקרה בו נערך ניכוי כאמור, על המוסד לתקן את הצעת המחקר והנספח התקציבי בהתאם ולהעבירם לאישור המשרד. החוקר/המשתלם מחויבים להמשיך במחקר עפ"י התוכנית שתאושר ולהגיש דו"ח מסכם במועד שנקבע בהסכם. ההפחתה בנוגע למחקרים בשיתוף פעולה דו-לאומי תערך ביחס לתקציב המחקר, לא כולל סעיף הנסיעות לחו"ל והאירוח, ובכלל זה ההוצאות עבור הסטטוס סמינר (יודגש כי אם במועד חישוב הקיצוץ התקיימו כבר הנסיעות ונותרה יתרה ביחס לבקשת התקציב המקורית עבור אותן נסיעות, יתרה זו כן תילקח בחשבון לצורך הפחתה)).

לתשומת ליבכם, המשרד אוכף בתוקף רב נושא זה, והמוסדות נקראים לעמוד בלוחות הזמנים כמוגדר בהסכמי ההתקשרות.

יג. ביקורים במוסדות ובמעבדות החוקרים –

נציגי המשרד יערכו ביקורים במעבדות החוקרים וברשויות המחקר בהתאם לצורך.

יד. ככלל, המשרד יאשר את הדו"ח הכספי תוך 30 יום מקבלתו והתשלומים בהתאם ישולמו בפועל תוך 30 יום מיום אישור הדו"ח הכספי, בכפוף להגשת הדו"ח כנדרש, ובכפוף להחלטת המשרד לעניין עריכת ביקורת (כספית או מקצועית) (ראו פירוט בעניין זה בהסכמי ההתקשרות).

זכויות הקניין הרוחני במחקר יוסדרו בין הגורמים המעורבים במחקר, בהתאם לתקנון המצוי במוסד ובכפוף להסכם ההתקשרות בין המוסד למשרד, ובמחקרים בשיתוף פעולה דו-לאומי – גם בכפוף להתחייבות הקבועות בהסכם בין המשרד לבין המדינה השותפה, ככל שיש במסגרתו התייחסות לזכויות הקניין הרוחני.

בהתאם לקבוע בהסכם ההתקשרות, במידה ופעל המוסד להגן על תוצר ידע באמצעות רישום פטנט, יודיע על כך למשרד ללא דיחוי ויעביר לידי המשרד את המסמכים המעידים על ההגנה, כולל הפרטים הבאים:
טו.1. מספר המחקר ונושא המחקר, שמות החוקרים ומוסדותיהם וכן את נושא הפטנט.

טו.2. הסכמת כל החוקרים השותפים במחקר, כולל הסכמת החוקרים השותפים במחקרים דו-לאומיים, לרישום בקשת הפטנט על שמם.

טו.3. הצהרה לפיה לא ידוע למוסד על חוקרים ו/או גופים אחרים שהסכמתם נדרשת לצורך רישום הפטנט, וכן כי אם המוסד יקבל תמורה כלשהי בגין רישיונות שימוש בתוצר הידע, הוא מתחייב להחזיר למשרד תמלוגים בשיעור 5% מכל הכנסה הנובעת מכך, לרבות השירותים הנלווים או הכרוכים בכך, עד למלוא התמורה ששילם המשרד, בצירוף ריבית והפרשי הצמדה לפי ריבית החשב הכללי באוצר.

טז. כל בקשה כללית לגבי פרויקטים הממומנים על ידי משרדנו (יציאה לשבתון, שינויים תקציביים, החלפת חוקר וכד') המופנית למשרד, תעשה על גבי הטופס המצ"ב (טופס מס' 2) באמצעות הרשות המוסמכת במוסד (מוסדות להשכלה גבוהה – רשויות המחקר, מוסדות אחרים – הנהלת המוסד), ותועבר אל ראש ענף סיוע מדעי (גב' אלונה כהן), באמצעות דואר אלקטרוני: alona@most.gov.il

יז. דיווחים כספיים, חשבונות לתשלום, בקשות המשך ודיווחים מדעיים יעשו על גבי הטפסים המיועדים לכך (מצ"ב) באמצעות הרשות המוסמכת במוסד (מוסדות להשכלה גבוהה – רשויות המחקר, מוסדות אחרים – הנהלת המוסד) ויוגשו בעותק מדיה מגנטית אל מרכז מעקב ובקרה (מר שי ישראלי) בהתאם לפירוט להלן:

- לשליחת דו"חות מדעיים מסכמים – Reports@most.gov.il
- לשליחת בקשות המשך ודו"חות ביניים מדעיים – Applications@most.gov.il
- לשליחת פרסומים – Publications@most.gov.il

האמור לעיל לא יחול לגבי מחקרים בשת"פ עם גרמניה, בתוכנית MOST-BMBF, אשר במסגרתם, הדיווחים המדעיים ובקשות המשך יועברו לאגף קשרי חוץ (גב' שני אדרי), באמצעות דואר אלקטרוני Shanie@most.gov.il. הדיווחים הכספיים והחשבונות לתשלום לגבי מחקרים אלו, יועברו, בהתאם לאמור לעיל, אל מרכז מעקב ובקרה (מר שי ישראלי), לכתובת: אגף תיאום, תכנון ובקרה, משרד המדע והטכנולוגיה, קרית בגין – קרית הממשלה (המזרחית), רחוב קלרמון גאנו, בניין ג', ת"ד 49100, ירושלים 9149002.

יח. פרסומים –

יש לאזכר את מימון המשרד (ובמחקרים דו לאומיים, גם את מימון המשרד של המדינה השותפה) במחקר / במלגה בכל אחד מהפרסומים שנבעו מהמחקר / המלגה, בכנסים, בסדנאות או בכל פעילות אחרת הקשורה במחקר, בין אם פרסום מדעי ובין אם פרסום בתקשורת, על פי הנוסח המצוין בהסכם ההתקשרות. כפי שצוין קודם לכן יש לשלוח את הפרסומים הרלוונטיים בתקופת המחקר לדואר אלקטרוני Publications@most.gov.il – הפרה של חובת אזכור המשרד כאמור שלא תוקנה על פי דרישת המשרד, תגרור קנס ביטול ההקצבה ליישוג (outreach) בגובה 3,000 ₪ ובנוסף קנס סמלי בגובה 2,000 ₪ מתקציב המחקר.

להלן הנוסח המקובל (בעברית):

"מחקר זה מומן על ידי משרד המדע והטכנולוגיה"

להלן הנוסח המקובל (באנגלית):

" This research was supported by the Ministry of Science & Technology ,Israel

& The ... (במידה ומדובר במחקר במסגרת שת"פ דו-לאומי יש לאזכר את שם המשרד הרלוונטי)

במדינה השותפה